

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	22.04.2024 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalaja number:	24231550820
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi, isikukood:	XXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	2023.a juuli, 29.02.2024, 01.03.2024

Kahtlustatavale xxx on 21.03.2024 esitatud kahtlustus selles, et tema

- eeluurimisel tuvastamata ajal kui juuli kuus 2023 aastal, õhtul, eeluurimisel tuvastamata kellaajal, viibides korteris, mis asub aadressil xxx Tallinn, verbaalse konflikti käigus elukaaslase xxx viskas kruusiga tema suunas nii, et ta sai lööke pea piirkonda, tekitades sellega kannatanule füüsilist valu;
- 29.02.2024 vastu 01.03.2024 öösel umbes kella 24:00 paiku, viibides korteris, mis asub aadressil xxx Tallinn, verbaalse konflikti käigus elukaaslase xxx hakkas teda lööma mitu korda jalgadega vastu selga, tekitades sellega kannatanule füüsilist valu;
- 01.03.2024 umbes kella 12:00 paiku, viibides korteris, mis asub aadressil xxx Tallinn, verbaalse konflikti käigus elukaaslase xxx tuli talle kallale, haaras teda käega suguorganist ja kõvasti pigistas. Seejärel xxx hakkas xxx lööma mitu korda rusikaga näopiirkonda ja kehapiirkonda, kriimustas teda näost, kaelast ja kehast, tekitades sellega kannatanule füüsilist valu ja vastavalt isiku läbivaatuse protokollile kehavigastusi: kriimud näo piirkonnas, keha piirkonnas, vasakul ja paremal käe piirkonnas, kaela piirkonnas ja selja piirkonnas üleval osal, hematoom paremal käel.

Oma selliste tegevusega pani xxx toime teise inimese tervise kahjustamise, samuti valu tekitava kehalise väärkohtlemise, mis on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt, s.o KarS § 121 lg 2 p 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KarS 121 lg 2 p 2 ja 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Lisaks kohtueelses menetluses antud ütlustele avaldas 12.04.2024 ja 19.04.2024 kannatanu xxx telefonivestluses, et menetluses olevad juhtumid on tekkinud lahkarmuste tõttu. Menetlusosaliste vahel on aset leidnud arusaamatused, mida ei osatud lahendada rahumeelselt. Nüüd on olukord stabiilne, kannatanu ja kahtlustatav soovivad jätkata kooselu. Xxx ei soovi kohtumenetlust ega kahtlustatava karistamist. Menetlusosalised on omavahel juhtumeid arutanud ja jõudnud seisukohale, et lahendavad tekkivad konfliktseid olukordi või lahkarmumusi rahumeelselt.

19.04.2024 vestles prokurör kahtlustatavaga xxx kes esitas prokuratuuris taotluse kriminaalasja lõpetamiseks ja andis nõusoleku osaleda vägivallast loobumise tugiliini nõustamisel. Samas lisas, et on väga huvitatud nõustamisest, sest konfliktseid olukordi tekib jätkuvalt ja neid on vaja õppida lahendama.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest nähtuvalt ei ole kahtlustataval xxx kehtivaid kriminaalkaristusi. Kahtlustatav on käitunud seaduskuulekalt ja on suhtunud õiguskorda lugupidavalt. Menetluses on kolm kuriteoepisoodi, kahes episoodis on kahtlustatav oma süüd tunnistanud. Prokuratuuris 19.04.2024 ja 22.04.2024 toimunud kohtumistel kinnitas kahtlustatav xxx, et ta on oma tegudest aru saanud. Temal on kahju, et sellised juhtumid on aset leidnud. Kahtlustatav mainis, et tal ei ole hetkel ametlikku töökohta, seega palus mitte määrata talle rahalist kohustust. Prokurör leiab, et arvestades eelkirjeldatud asjaolusid, ei pea kahtlustatava poolt toimepandu käesoleval juhul ilmingimata päädima kriminaalkorras süüdimõistmise ja kriminaalkaristusega.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine xxxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning xxx suhtes ei ole eri- ega

üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi.

Kahtlustatavale xxx on selgitatud, et kui ta ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231550820 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

XXX on kohustatud:

2.1. registreerima ennast hiljemalt 26.04.2024 Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini nõustamisele (P. Pinna 4, Tallinn/ Lubja 4, Tallinn; tel 5331 4308, 6606077; e-post Roman.Krolov@sotsiaalkindlustusamet.ee) ja osalema nimetatud nõustamisel kriminaalmenetluse lõpetamisest alates 6 (kuue) kuu jooksul nõustaja poolt ette nähtud arv kordi ning järgima nõustaja poolt etteantud tegevusplaani. Nõustaja võib nõustatava edasi suunata individuaalsele nõustamisele või asjakohasesse sotsiaalprogrammi. Nõustamine lõpetatakse nõustaja või individuaalse nõustaja või sotsiaalprogrammi läbiviija kinnituse alusel. Tähtajaks määrata: 22.10.2024.

Xxx kohustub teavitama prokuröri Irina Tsugart kirjalikult e-posti aadressil irina.tsugart@prokuratuur.ee hiljemalt 26.04.2024 nõustajaga ühenduse võtmisest ning hiljemalt 30.05.2024 esimese nõustamiskorra läbimisest.

2.2. hoiduma vägivallast xxx suhtes – KrMS § 202 lg 2 p 7. Tähtajaks määrata 22.10.2024.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendeid ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 2 DVD-plaati jätta kriminaalasja materjalide juurde.
5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale xxx Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanule.
8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
9. Kannatanul on õigus:
 - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
 - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
 - esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega ja lõpetamise määruse kätte saanud. Määrus on mulle suuliselt tõlgitud. Olen nõus minu andmete edastamisega vägivallast loobumise tugiliini nõustajale. Olen teadlik, et kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel.
